

6.3 Sak fra Oslo Politiforening - Politimyndighet -

OSLO POLITIFORENING

- 1894 -

Full politimyndighet

Bakgrunn:

Politimyndighet utøves av alle som er gitt myndighet etter Lov om politiet (politiloven) § 20:

Politidirektøren, embetsmenn og tjenestemenn med politigrader har politimyndighet i hele riket i kraft av sin stilling. Departementet kan gjøre unntak for bestemte stillinger.

Departementet bestemmer hvilke andre ledere og tilsatte i Politidirektoratet og sjefer for politiets særorganer som har politimyndighet, og gir bestemmelse om tildeling av politimyndighet til studenter ved Politihøgskolen og personell i politireserven. Det samme gjelder for tildeling av politimyndighet til leder og tilsatte i spesialenheten for politisaker og påtalemyndigheten.

Politimyndighet kan unntaksvis gis til andre. Politimyndigheten skal i slike tilfeller i alminnelighet være begrenset i tid eller til nærmere bestemte saker eller funksjoner. Departementet gir nærmere bestemmelse om tildeling og anvendelsen av begrenset politimyndighet. Departementet gir også nærmere bestemmelser om adgang for tilsatte i politiet til å utføre særskilte oppdrag med begrenset politimyndighet.

Tildelingen av full politimyndighet utvannes slik situasjonen er i dag. Det gis full politimyndighet til piloter uten PHS gjennom at de tilsettes i stillingskoden Politioverbetjent. Vi har sett at det gis full politimyndighet i gjennomgående stillinger som seksjonssjef i flere tilfeller det siste året hvor man får funksjons grad som politioverbetjent. Det er ikke et absolutt krav om PHS for å få tildelt dette. Påtale og embetsmenn er gitt full politimyndighet, men hadde det vært tilstrekkelig med begrenset politimyndighet? OPF mener tiden inne for å sette dette på agendaen. Er samfunnet tjent med at full politimyndighet vannes ut? Når publikum ser en tjenestemann i polituniform er dette noe som vekker trygghet og en forventning om at vedkommende skal ha kompetanse og kunnskap til å kunne agere og handle i spissete situasjoner.

Med full politimyndighet følger også handlingsplikten etter politilovens § 7. Politiet skal beskytte og verne mot alt som truer den alminnelige tryggheten i samfunnet. For den enkelte tjenesteperson betyr det at han både etter ordre og på eget initiativ er pliktig til å utsette seg selv for fare for å gjennomføre tjenesteoppdrag. Er det god HMS av arbeidsgiver å sette

ansatte i en situasjon hvor de er pålagt en handlingsplikt de ikke har kompetanse til å håndheve? Dette kan i ytterste konsekvens rukke ved tilliten til norsk politi hvis man opplever at en med full politimyndighet ikke agerer. Selv om handlingsplikten ikke er en konstant størrelse og vil være relativ i forhold til størrelsen på enheten og den kompetansen tjenestepersonen har - Samfunnet har en forventning om at politiet går inn der andre løper vekk. Høyesterett sier at handlingen må være forsvarlig og ha en rimelig forutsetning for å lykkes.

Et annet aspekt er den personlige risikoen for den enkelte ansatt som er gitt full politimyndighet uten å ha PHS. Etter omstendighetene vil et brudd på handleplikten eller nektelse av å følge ordre om å handle i en farlig situasjon, kunne være straffbart som grov uforstand i tjenesten, brudd på tjenesteplikt eller også andre straffebud som gjelder hjelpeplikt. Tjenstlige reaksjoner etter tjenestemannsloven fra arbeidsgiver kan selvfølgelig også være en konsekvens av slike handlinger.

Hvilke argumenter finnes for at man må ha full politimyndighet i eksemplene nevnt innledningsvis for å kunne løse samfunnsoppdraget? OPF har til gode å se noen argumenter. Det holder med begrenset politimyndighet hvis behovet er der. Full politimyndighet burde være forbeholdt uteksaminerte fra PHS med rett kompetanse til å kunne handle i tråd med politilovens bestemmelser til det beste for samfunnsoppdraget og publikum.

Forslag til vedtak:

PF skal jobbe for at det stilles et absolutt krav for tildeling av full politimyndighet at man har fullført PHS.

Forbundsstyret innstiller til landsmøte å gjøre følgende vedtak:

PF skal jobbe for at det stilles et absolutt krav for tildeling av full politimyndighet at man har fullført PHS